

ידיעון מרכז חקלאי העמק

סיכום אוגוסט 2015

דבר המנכ"ל

מאת: משה בן שחר (טושקו)

מושיק ויידה, רפתן ממושב שרונה מוחה בפני שר החקלאות אורי אריאל

חום אוגוסט תקף אותנו במלוא עוצמתו ואנו רואים סימניו בשדה ברפת ובלול. על כל זאת באה ממשלת ישראל ותקפה את המגזר החקלאי בכל החזיתות: שווקים, מכסות, מועצות הייצור ועוד. כל זאת בשם השוק החופשי, התחרות ויוקר המחייה. אנו שבתחתית שרשרת הערך מתקשים להסביר לציבור שלמעשה המציאות הפוכה. תשומות החקלאות הן: קרקע לאום (מיסי מדינה), מים משאב לאומי (מיסי מדינה), עבודה (מס על עבודה), הכנסת החקלאי (מס הכנסה), אנרגיה (מס), מע"מ (מס), ארנונה (מס), כשרות (מס). אז מיהו הטייקון אדוני שר

האוצר? החקלאי הראשון בשרשרת הערך או כסיפור הסבתא-נותן ונותן ורק לו לא נשאר. המאבק הנוכחי של המגזר החקלאי צריך להסתיים בהסדרת מערכת יחסים ארוכת טווח עם השלטון שיאפשר תכנון וקיום ארוך טווח למגזר החקלאי בשוק הישראלי והגלובאלי.

לציבור ולעיתונות הכלכלית אני מציע לבחון למה מוצרי מזון שלא מיוצרים בארץ יקרים בהשוואה לבירות אירופה, האם החקלאי אחראי גם על יוקר היבוא? מהאוצר אנו דורשים לבוא למשא ומתן בנפש חפצה לא תחת איום לביצוע רפורמה של עריצים תחת חוק ההסדרים בו לא מתקיים דיון אלא כפייה של דעת יחיד: משרד האוצר. אבקש להזכיר שלפחות במגזר החקלאי המרוכז בפרופריה משרד האוצר הצליח להרוס יותר מלחולל צמיחה בדור האחרון. המגזר החקלאי גדל בייצור ומספק יום יום תוצרת מזון טרייה בריאה זולה למרות ולא בגין מדיניות האוצר.

בחברה אנו נערכים לגיבוש תכנית החומש. את עיקרי הנושאים וכן ביצוע תכנית החומש הקודמת נציג בקרוב באתר החברה, כמובן נשמח לשוב והצטרפות חקלאים ואחרים לדיון בשיתוף ציבור. בדיון נגדיר את היעדים המרכזיים לתוכנית. מתוך תכנית החומש הקודמת נמשיך ונעמיק בנושאים:

✓ **קרקע:** הסדרת המשבצות החקלאיות, שימור קרקע. תמהיל גידולים-תכנון אסטרטגי, זכויות במקרקעין - משבצות, אדמות עודפות וזמניות, תכנון סטטוטורי

✓ **פיתוח תשתיות חקלאיות-** מימוש תכנית האב למים, השלמה ומימוש הקצאות מים ליישובים, בדיקה לנושא התארגנות מרחבית במים. הגדרת צורכי המרחב החקלאי ואיגום תקציב להחזקתו. תשתית סביבתית לפסולת חקלאית.

✓ **כלכלה ושיווק-** התארגנות חקלאים לשיווק ישיר, עידוד התחרותיות בתשומות חקלאיות, אשראי למשק משפחתי.

✓ **חקלאות צעירה-** פורומים לחקלאים צעירים פעילים. הכשרה מקצועית. קידום דור ההמשך. קורסים באקדמיה ומחוצה לה, מלגות לימודים.

✓ **גיוס הקהילה וניהול אסטרטגי-** פורום קהילה וחקלאות משותף עם הלובי החקלאי. הטמעת נושאים חקלאיים בוועדות תכנון ובניה. העצמת אגש"חים- הגדרת תחומי עיסוק, עידוד פעילות שיווקית-חקלאית, מיסוד מקורות מימון של ועדות חקלאיות, הגדרת תחומי עיסוק חיוק האמון של חקלאים במרכז חקלאי העמק

דווח ממטה צפוני מאבק החקלאים

תקופה ארוכה, ארוכה מידי שעל החקלאות והמרחב הכפרי הוטלו רפורמות וגזרות, חד צדדיות המטפלות לכאורה ביוקר המחיה, כאילו אנחנו החקלאים, החוליה היצרנית הם הבעיה ולא הפתרון. מזה שנים אנו מייחלים לאחדות בהנהגה וליציאה למאבק משותף והנה הגיעה העת. מאבק החקלאים הנוכחי הינו מהמשמעותיים ביותר לעיצוב דמותה של החקלאות וההתיישבות בדור ובדורות הבאים ולשמחתנו נראה כי המרחב החקלאי שלנו מבין זאת ונרתם למאבק.

בתחילת אוגוסט הוקם מטה צפוני המהווה זרוע ביצועית למטה המרכזי של התאחדות חקלאי ישראל. במהלך החודש בוצעה פעילות רבה ואל המטה הצטרפו אזורים נוספים זבולון, עמק המעינות והגולן.

אירועי השיא של הפגנות בצמתים בכל הארץ ואירוע משמעותי בביקור שר החקלאות במחוז העמקים, שם התקבל במחאה חריפה ונחושה. השטח הנחוש ועבודת תקשורת הביאו לשינוי בגישת השלטון כלפי החקלאים ורצון להגיע להדברות ולמו"מ כולל להסכם ארוך טווח ל-15 שנה על כלל נושאי החקלאות. למו"מ ישבו משרד האוצר, משרד החקלאות וההנהגה החקלאית

כולל נציגות של המרחב. **5 נושאי הליבה של החקלאים: הסדרת הקרקע החקלאית ופיתוח הכפר, מדיניות תמיכות והגנה, עובדים זרים, מים, כלכלה: שווק, הון, יצוא ותכנון בע"ח.**

פורום מזכירי ויו"ר אגודות מושבים – מפגש עם חה"כ דני עטר ומאיר צור.

פורום מזכירים ויו"ר אגודות מושבים התכנס ב-11/08 וקיבל עדכונים בנושא מאבק החקלאים ממאיר צור, מזכ"ל תנועת המושבים ויו"ר התאחדות חקלאי ישראל המוביל ומנהיג את המאבק. חה"כ דני עטר הציג את הצעת החוק בנושא קרקעות ההתיישבות העובדת וממשיך את הקו בו החל העברת היוזמה אלינו ולא להמתין לגזרות מלמעלה, אייל בצר - ראש המועצה האזורית עמק יזרעאל ויו"ר מרכז חקלאי העמק אשר יזם את הפורום הביע את הערכתו לפועלו של דני בכנסת ולהנהגתו של מאיר את המאבק וקרא למזכירים להמשיך ולחבר את השטח למאבק עד להשגת מטרותיו בטווח המידי ומיד לאחר מכן לעסוק בתכנון החקלאות לטווח ארוך ויצירת התנאים והציבות לחקלאות רווחית עם דור המשך.

מחקר לפיתוח מודלים להתארגנות חקלאים – העצמת המשק המשפחתי

המחקר בהובלתה של ד"ר לירון אמדור ובתמיכת המדען הראשי מתקדם יפה, למחקר גייסנו החודש עוזרת מחקר, מעיין גושן ממושב מולדת. צוות ההיגוי נפגש החודש בבית דגן ולהלן עיקרי הדברים שעלו: המטרה היא יצירת התארגנויות אפקטיביות ובנות קיימא, החקלאים נרתעים מהתארגנות בנושאי מיכון או עבודה, ובמידה חלקית גם ברכישת תשומות. יותר קל להתארגן לשיווק, יש לבדוק עבודות בנושא עידוד התארגנויות חקלאים באירופה. כסיכום לעבודה צריך להציג את המאפיינים המשותפים להתארגנויות מוצלחות –

במונחים של גודל, מיסוד, מקורות פיננסיים וגורמים נוספים. צריך להגדיר במדויק למה הכוונה במשק משפחתי במסגרת המחקר- יחידה משקית בגודל המאפשר פרנסה מכובדת למשפחה, אבל לא גדולה מידי. צריך לבחון את הערכים המוספים של המשק המשפחתי: כלכלה, סביבה, חברה. לבחון איך לסייע למשק המשפחתי בכלים נוספים פרט להתארגנויות.

דיווח מועדת גד"ש

מאת: עודד כהן

מרבית הגידולים של עונת 2015 מאחורינו ואנו בעיצומן של הכנות תוכניות המזרע והשטחים לעונת 2016. המשבר העולמי וירידת מחירי הסחורות בשווקים מקשה על התכנון כל משק חייב לערוך את התוכנית המיטבית, ההתאמה של השטחים לגידול למיצוי פוטנציאל היבול ולהקטין סיכונים.

כותנה- אנו בסיום עונת הגידול סגירות המים ותחילת השילוך. הניפוט יתחיל ב 6/9/15, יש חשש שחלק מהשדות יקטפו מאוחר ואנו

מקווים שנסיים הקטיף לפני הגשם. ב- 25/8/15 נערך כנס רב משתתפים בהשתתפות מועצת הכותנה. אורי גלעד סקר את מצב השוק העולמי ואת הגורמים המשפיעים על המחירים: המלאי העולמי, המיתון בסין, עלייה בשימוש במוצרים סינטיים, כל אלה משפיעים על הביקוש והמחיר סיבי הכותנה. סין הגדילה מאד את מזרע הכותנה מזן פימה והמועצה צופה קושי במכירות. מתניה

צונץ, נכנס לנהל את מכון המיון חידד את ההנחיות לשמירה על איכות סיבי הכותנה בקטיף והדגיש את החשיבות של הרחקת גופים זרים מהכותנה. מנחם יוגב, הציג את אפליקציה הסלולרית, לדווח על גלילות הכותנה ישירות מהשטח. יונתן ספנסר הסביר איך ממלאים את הטפסים לשאלוני ה BCI, נכון לכתיבת שורות אלו עדיין מגדלים רבים לא מילאו את השאלונים ומתבקשים לבצע זאת.

הגנת הצומח - בכל האזורים הופיע השנה זחל וורוד ברמות מזעריות למרות פיזור הפרומונים לבלבול, עקב כך יש להקפיד על סיום חד של הגידול (ללא הלקטים ירוקים) ובסיום הגידול לבצע את הסניטציה על פי ההנחיות וללא קיצורי דרך על מנת שלא "נופתע" מנגיעות בשנה הבאה.

תירס סתווי- הנובר המנוקד החל להופיע במרחב, יש להקפיד על הטיפול על פי ההנחיות. **חמניות** - לקראת סוף הקציר, היבולים טובים.

מללי - לקראת סיום הדייש, היבול גבוה ברוב השדות.

נזקי בעלי חיים - בגלבוץ שיא העונה מאחורינו וכרגע מטפלים בהרחקת חיות הבר מהשטחים החקלאים. אנו ממשיכים ישיבות דו שבועיות עם הפקה, ניתן להצטרף לפגישות או לעקוב אחרי פרוטוקולים באתר מרכז חקלאי העמק החדש www.vfc.co.il, בהמשך להצלחת הפרויקט אנו

מקדמים פקח במועצה מגידו, הערכה כי בקרוב יצא מכרז לפקח נזקי חיות הבר במגידו. מתחילת פעילות ינואר 2016.

תחנה מטאורולוגית בגלבוץ - לאחר עבודה משותפת מול כל הגורמים הוקמה תחנה מטאורולוגית בשטח של עין חרוד, תודת כולנו על הסכמתם. התחנה משדרת נתונים ובשבוע הקרוב הובטח לנו ע"י השרות המטאורולוגי שתחובר לאתר השרות.

מעבדת שרות שדה נוה יער

מאת איריס ז'

אנו בסיומן של בדיקות זית, רימון, פקאן, גרעיניים, גלעיניים, וגפן לקראת הבציר. אנו ממליצים לדגום הדורים בשלושת החודשים הקרובים ומנגו בספטמבר.

המעבדה מזמינה את המוסקים לבדוק פרי זית לקביעת מועד מיטבי למסיק לבדיקת אחוזי רטיבות, ואחוז שמן בפרי.

בערבי חג המעבדה פתוחה עד השעה 13:00, ובחול המועד סוכות, המעבדה עובדת כרגיל, א'ה', 8:00-16:30.

סיכום אוגוסט ועדת מטעים

מאת: ראובן בירגר

שקד: קטיף השקדים הסתיים וכרגע מכוני הפיצוח עובדים במרץ רב כדי להספיק ולפצח את היבול לפני הגשמים. היבול השנה היה נמוך עקב ריבוי גשמים בעונת הפריחה וכתוצאה מכך הפרי גדול ומתאפיין בגודל גלעין ענקי. גלעין גדול גורר משקל נפחי נמוך וזה גרם לאכזבה של חלק מהמגדלים ממשקל היבול. העונה התאפיינה בהתקפות גדולות של עש החרוב ואנרסייה שגרמו לנזק בפרי ופסילתו. נגיעות גבוהה במזיקים אפיינה דווקא בחלקות עם היבול הנמוך.

ברוב החלקות עם היבול נמוך נעשתה שמאות ע"י ק.נ.ט והמגדלים יפוצו בהתאם לפוליסה שרכשו. כאן ההזדמנות להזכיר כי הביטוח שברשותנו הוא על 120 ק"ג/ד' ניתן להגדיל את רמת הביטוח ליבול הממוצע של כל מגדל וצריך לעשות זאת עד סוף ינואר. **זית למאכל:** מסיק זיתי המאכל החל ואנו נמצאים בעיצומו בעיקר בחלקות בעלות היבול הנמוך. חודש ספטמבר השנה מתאפיין במיעוט ימי העבודה בשל העובדה. החגים נופלים באמצע השבוע. נוסף על כך נופל החג המוסלמי עיד אל אדחא מיד אחרי יום כיפור. רק באוקטובר נגיע לימי מסיק רצופים. בחלקות בעלות היבול הנמוך יש כבר השחרה של הפרי שיכולה לגרום לפסילתו במפעל לכן יש להאיץ את המסיק.

זית לשמן: בזיתי השמן הזן אסקל מראה כבר את סימני הריקבון בפרי ובבדיקות שמן וחמיצות ראינו כי יש להתחיל במסיק מיד אחרי ראש השנה כדי לקבל שמן באיכות מתקבלת על הדעת. ואכן כבר בימים אלו ייפתח בית הבד ויתחיל המסיק של הזן אסקל. מחירי השמן מוסיפים לעלות ואנו שוב מזכירים למגדלים לעמוד על המחירים ולדרוש מחירים הוגנים שיבטאו את העלייה בשוק בינלאומי.

התארגנות הרפת המושבית

מאת: ישראל (טוטי) בלוך

זקני הרפתנים לא זוכרים אוגוסט כה חם. תנובת החלב בארץ ירדה במהלך אוגוסט בכ-5 ליטר לפרה ליום, מעבר לירידה הרגילה בחודשי הקיץ. בנוסף למזג האוויר לא זכינו לעדנה גם ממשלת ישראל וחוק ההסדרים לכן אנו לוקחים חלק פעיל במאבק החקלאים.

ביקור בתנובה: ב-6.8 כ-30 רפתנים לקחו חלק בסיוור בתנובה אלון תבור. הסיור תואם מול מחלקת קשרי יצרנים ואגף חלב גולמי, כשהמארח הראשי היה מנכ"ל תנובה אריק שור. אריק ערך לנו סקירה מרתקת על פעילות תנובה, כמחלבה ישראלית, שמשווקת את רוב החלב המיוצר בארץ. אריק ציין את החשיבות הגדולה שרואה תנובה ביצרנים "בלעדיהם אין למחלבה קיום". האירוח כלל ארוחת בוקר חלבית לתפארת ומכאן תודה לאריק, לאלי ולכל הצוות.

קניות מרוכזות: במהלך חודש אוגוסט הותקנו כ-30 מאווררי אליקופטר של חברת אראה, מתוצרת הארץ, תוצאה של קניה מרוכזת שריכז אלעד תמיר. המחיר 11,500 ש"ח למאוורר בקוטר 7 מטר עם אחריות ל-7 שנים. גנרטורים: בראשות ועדה לקניה מרוכזת של גנרטורים לרפתות, עומד בוקי פרום מהיגוב טלפון: 052-331-5124. חברים בוועדה: אנוכי ואלעד תמיר, ההרשמה בעיצומה, בשבוע הקרוב יצא דיווח לנרשמים.

לפי הפרסומים של מועצת החלב ומהסיבות המפורטות בפרסומים אלו, לא כל החלב שנייצר במהלך חגי תשרי ייקלט במחלבות. מסיבות אלה ומסיבות אחרות ולא פחות חשובות (תקלות ברפת והתארגנות לעצירת חלב) אני קורא לחברים להגדיל את נפח האחסון במשקים במהלך השנתיים. הקרובות.

אגודת "מי עמק יזרעאל"

מאת: עודד גלזר

עונת ההשקיה מתקרבת לסופה ואלו לא צופים חריגות מההקצבות. משקים אשר נקלעו למצוקה בהקצבות מים בתשלובת הקישון מוזמנים לפנות אלינו לקבלת תוספות. בעקבות החורף המבורך ומילוי מאגרי השיטפונות עברנו עונה רגועה ואיכות מים טובה בכל המקורות. אנו לעונה גשומה בהמשך. **זה המקום להודות לחברת מקורות ופלגי מים על ניהול אספקת המים לצרכנים על הצד הטוב ביותר.**

מנפסת העמק – החלה עונת הניפוט!

מאת: עודד גלזר

כריכות ראשונות לעונת 2015-16

עונת ניפוט 2015 העומדת בפתח, תהיה אחת העונות העמוסות והארוכות בעשר שנים האחרונות. אנו מצפים ל- 28,000 טון כותן גולמי לפחות. הניפוט ימשך ארבעה וחצי חודשים. צוות המנפטה בראשותו של יהודה פורת עמל בחודשים האחרונים על ההכנות המקצועיות והטכניות הנדרשות לעמידה בתוכנית. רוב הכותן הוא מזן פימה שמאחר את העונה וצפוי לעבוד יותר בעונה הגשומה הגורם להאטה בקצב הניפוט. כחלק מההכנות הגדלנו את מגרשי האחסון לכותן הגולמי בגבת ובשטח המנפטה ותוספת מחסנים לכריכות הכותנה. לפי הצפי מספר מגדלים יחלו לקטוף עוד לפני ראש השנה חלקות הבעל והשקיית עזר שיאפשר זמן להכנסת המערכת לעבודה בצורה מסודרת.

אתר האינטרנט החדש של מרכז חקלאי העמק.

החל מאוגוסט אתר מרכז חקלאי העמק החדש באוויר. באתר תוכלו למצוא דיווחים ועדכונים שוטפים בענפי החקלאות השונים, **לוח מודעות דינאמי** ומידע זמין ונגיש. האתר ידידותי למשתמש ומתמשק מצוין בסמרטפון ובטאבלט. לכניסה לאתר לחצו על התמונה.

אירועי מרכז חקלאי העמק ספטמבר 2015

17:30 07/09/2015 – כנס אזורי בנושא מאבק החקלאים עם מאיר צור ואבו וילן. אולם הכנסים מפעלי העמק.

10:00 10/09/2015 – מפגש עובדי הפלחה בנושא ירקות לתעשייה.

שתהיה לכולנו שנה ברוכה, בריאות טובה, שנת עשייה והגשמה

פניות לפרסום ידיעות ותמונות
לעורך הידיעה: איתם בירגר
eitam@mhk.co.il

חפשו אותנו בפייסבוק "מרכז חקלאי העמק"

